

**Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний аграрний університет**

**Навчально-науковий інститут економіки та управління
Обліково-фінансовий факультет**

Кафедра обліку і оподаткування

**Фінансовий облік у галузях економіки
робочий зошит для практичних занять
здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
денної форми навчання**

**Миколаїв
2020**

УДК 658.14/.17:657:339.1

Ф 59

Друкується за рішенням науково-методичної комісії обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету (протокол № 10 від 19 травня 2020 р.)

Укладачі:

- Козаченко Л.А. - канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет;
- Чебан Ю.Ю. - канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет;
- Лагодієнко Н.В. - канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет;
- Костирко А.Г. - канд. екон. наук, старший викладач кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет.

Рецензенти:

- Гуріна О.В. - д - р. екон. наук, доцент, завідувач кафедри фінансів та обліку, Миколаївський національний університет ім. В.О. Сухомлинського;
- Лункіна Т.І. - д - р. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Миколаївський національний аграрний університет.

©Миколаївський національний аграрний університет, 2020

©Козаченко Л.А., Чебан Ю.Ю., Лагодієнко Н.В., Костирко А.Г., 2020

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
2.МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ ТА ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ.....	5
Модуль 1. Особливості бухгалтерського обліку у торговельних підприємствах	7
Тема 1. Організаційні основи та поняття торговельної діяльності.....	7
Тема 2. Документальне оформлення та облік надходження товарів.....	12
Тема 3. Документальне оформлення та облік продажу товарів.....	16
Тема 4. Облік інших товарних операцій.....	19
Тема 5. Особливості обліку операцій у комісійній торгівлі.....	22
Модуль 2. Особливості бухгалтерського обліку у будівельних організаціях.....	25
Тема 6. Будівництво: основні поняття та завдання обліку. Бухгалтерський облік основних засобів будівельних підприємств.....	25
Тема 7. Бухгалтерський облік запасів будівельних підприємств	29
Тема 8. Облік витрат на виробництво і калькуляція собівартості будівельно-монтажних робіт.....	32
Тема 9. Облік здачі (реалізації) підрядних робіт та порядок визначення фінансових результатів будівельних підприємств.....	35
Модуль 3. Бухгалтерський облік в автотранспортних підприємствах.....	39
Тема 10. Організація автоперевезень та особливості обліку в автотранспортних підприємствах. Облік основних засобів та рухомого складу.....	39
Тема 11. Бухгалтерський облік паливно-мастильних матеріалів та запасних частин.....	44
Тема 12. Бухгалтерський облік доходів, витрат та порядок формування фінансових результатів автотранспортних підприємств.....	48
ПИТАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ	52
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	61
ДОДАТКИ.....	65

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Ефективне управління сучасними підприємствами та досягнення ними комерційного успіху в значній мірі залежить від своєчасно отриманої та правдивої інформації щодо його фінансово-господарської діяльності, яка сформована у бухгалтерському обліку.

Організація обліку підприємств і організацій різних галузей економіки має забезпечувати повсякденний контроль за правильним і цільовим використанням коштів, матеріальних, енергетичних і трудових ресурсів, їх збереженням. А від фахівця-обліковця очікується здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, аудиту та оподаткування, а також у процесі досліджень та/або здійснення інновацій, що характеризується невизначеністю умов і вимог ринкового середовища.

Курс «Фінансовий облік у галузях економіки» дозволить студентам навчитися ефективно організовувати фінансовий облік у торговельних, будівельних та автотранспортних підприємствах, що пов'язано з особливостями їх господарських операцій та відмінностей в оподаткуванні.

Вивчаючи курс, майбутнім бухгалтерам при загальній методологічній базі ведення обліку, необхідно освоїти специфіку щодо форм первинних документів, методів вибуття запасів, обліку доходів, витрат і калькулювання собівартості продукції тощо, пов'язаних з особливостями господарювання в галузях економіки.

Робочий зошит для практичних занять здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної форми навчання з дисципліни «Фінансовий облік у галузях економіки» складено відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» освітнього ступеня «Бакалавр», що затверджена Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 25.02.2020 р. (протокол №6)

2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ ТА ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

Практичні заняття з курсу «Фінансовий облік у галузях економіки» мають на меті закріпити теоретичний матеріал, а також формувати практичні навички та вміння визначати шляхом виконання здобувачем вищої освіти завдань та вправ за відповідною тематикою.

При підготовці до практичних занять здобувач повинен всебічно розглянути і засвоїти питання, що були предметом лекції та винесені на практичне заняття, зокрема:

- ознайомитись з планом практичного заняття та переліком рекомендованих джерел;

- опрацювати та засвоїти лекційний матеріал з обов'язковим вивченням запропонованих ключових понять, підготовки відповідей на питання, які розглядатимуться на практичному занятті;

- переглянути список питань для самоконтролю знань, дати відповіді на запропоновані питання, не користуючись конспектом;

- виконати практичні завдання, що винесені на самостійну роботу.

Здобувач під час проведення практичних занять повинен:

- ознайомитись з методичними рекомендаціями до практичних занять;

- обов'язково відвідувати практичні заняття;

- вести робочий зошит з практичних занять;

- одержати оцінку за практичний модуль через визначену форму модульного контролю.

Форма проведення практичного заняття.

Практичне заняття проводиться в навчальній аудиторії (за потреби - дистанційно).

Тривалість заняття – 2 академічні години.

Структура заняття:

1. Вибіркове опитування по запропонованих питаннях.

2. Захист завдання, запропонованого для обов'язкового самостійного опрацювання. Представлення доповідей, презентацій.

3. Рішення практичних задач.

4. Аналіз отриманих результатів, відповідь на питання, поставлені у завданні, дискусії.

При виконанні практичної роботи за темою студент повинен:

- ознайомитись з умовами завдання;
- скорочено викласти вхідні умови завдання;
- переглянути відповідний теоретичний матеріал;
- провести розрахунки показників згідно виданому завданню;
- проаналізувати отримані результати і сформулювати відповідь на питання, поставлені у завданні.

Під час практичних занять викладач оцінює усні відповіді та письмові виконані завдання здобувачів, підготовлені доповіді, презентації, участь у дискусіях, вміння доводити власні думки.

Оцінки, отримані на практичних заняттях, враховуються у підсумковій оцінці з дисципліни «Фінансовий облік у галузях економіки» та визначаються за такими критеріями:

1. При усних відповідях: повнота розкриття питання, логіка викладання, культура мови, аналітичне мислення, вміння здійснювати порівняння, формулювати висновки.

2. При розв'язанні письмових практичних завдань: повнота розкриття завдання, логічна послідовність викладу, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення.

Непідготовленість студента до практичного заняття або відсутність його на занятті розцінюється як академічна заборгованість, яка повинна бути відпрацьована. Через академічну заборгованість студент може бути не допущений до складання заліку з навчальної дисципліни.

Модуль 1. Особливості бухгалтерського обліку у торговельних підприємствах

Тема 1. Організаційні основи та поняття торговельної діяльності

Мета: засвоїти форми торговельної діяльності та ознайомитися з формуванням цін на товари в торгівлі, особливостями ліцензування та сертифікації в торгівлі.

Зміст: Торговельна діяльність: основні поняття. Предмет і функції торговельної справи. Види економічної діяльності у сфері товарообороту. Нормативна база торговельної діяльності. Ліцензування та сертифікація у торговельній діяльності. Товарообіг торговельного підприємства. Порядок ціноутворення в торгівлі та контроль за дотриманням цін. Правила торговельного обслуговування (на самостійне опрацювання)

Ключові слова: галузь, економіка, торгівля, торговельна діяльність, товарооборот, ціноутворення

Keywords: industry, economy, trade, trade activity, trade turnover, pricing

Питання для обговорення:

1. Торговельна діяльність. Її види.
2. Предмет та функції торговельної справи.
3. Основні документи, які повинні мати СПД для ведення торговельної діяльності.
4. Поняття «сертифікація», «ліцензія». Види торговельної діяльності, які підлягають ліцензуванню та сертифікації.
5. Основні правила торговельного обслуговування населення.
6. Оптовий та роздрібний товарообіг.
7. Порядок ціноутворення в торгівлі.

Завдання 1.1. Встановити відповідність визначення терміну, проставивши відповідну літеру у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 Терміни, що використовуються у торговельній діяльності та їх визначення

Термін	Визначення
(А) Торгівля	☐ Ініціативна, систематична, виконувана на власний ризик для одержання прибутку діяльність юридичних і фізичних осіб щодо купівлі та продажу товарів кінцевим споживачам або посередницькі операції, або діяльність із надання агентських, представницьких, комісійних та інших послуг у просуванні товарів від виробника до споживача.
(Б) Торговельна діяльність	☐ Сфера підприємницької діяльності з придбання та відповідного перетворення товарів для наступної їх реалізації підприємствам роздрібною торгівлі, іншим суб'єктам підприємницької діяльності. Включає як безпосередні комерційні зв'язки в умовах договорів купівлі-продажу і поставки між підприємствами-виробниками і споживачами, так і зв'язки між ними через торгових посередників
(В) Оптова торгівля	☐ Особлива діяльність людей, пов'язана із здійсненням актів купівлі-продажу, яка є сукупністю специфічних технологічних і господарських операцій, що направлені на обслуговування процесу обміну. Це форма товарного обігу, що здійснюється при посередництві грошей
(Г) Торговельне підприємство	☐ Матеріальна або нематеріальна власність, яка реалізується на ринку
(Д) Товари	☐ Основна ланка сфери обігу, що має господарську та юридичну самостійність, здійснює просування товару від виробників до споживачів шляхом купівлі-продажу та реалізовує власні інтереси на основі задоволення потреб людей, які представлені на ринку
(Е) Ціна	☐ Процес виробництва продукції, товарів та послуг, який здійснюється з використанням певних ресурсів: сировини, матеріалів, устаткування, робочої сили, технологічних процесів тощо.
(Є) Економічна діяльність	☐ Виражена у грошовій формі вартість одиниці товару

Продовження табл. 1.1

(Ж) Ціна оптова	☐ Ціна товару за умови його продажу великими партіями
(З) Ринок	☐ Документ, який підтверджує, що продукція, системи якості, системи управління якістю, системи управління довкіллям, персонал відповідає встановленим вимогам конкретного стандарту чи іншого нормативного документа, визначеного законодавством.
(И) Сертифікат відповідності	☐ Підприємство сфери торгівлі, що забезпечує належні умови для торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами за цінами, що формуються відповідно до попиту і пропозиції

Завдання 1.2. Необхідно визначити, торгівля якими видами товарів в Україні потребує ліцензування, а якими – не потребує (табл. 1.2)

Таблиця 1.2 Вихідні дані до завдання 1.2

№ з/п	Товар	Потребує / не потребує ліцензування (+ / -)
1	Вогнепальна зброя	
2	Овочі та фрукти	
3	Тютюнові вироби	
4	Безалкогольні напої	
5	Рибні та м'ясні продукти	
6	Алкогольні напої	
7	Вироби з в дорогоцінними металами	
8	Лікарські засоби	
9	Боєприпаси до зброї	
10	Книги та журнали	
11	Продаж готівкової іноземної валюти	
12	Разовий продаж канцелярських товарів	
13	Продаж виробленої в особистому підсобному господарстві продукції рослинництва	
14	Реалізація поштових марок, листівок	
15	Надання послуг ломбардами	
16	Пошиття тентів, чохлів	
17	Пестициди	
18	Біодизель	

Завдання 1.3. Розрахувати величину планової торгової надбавки, використавши дані таблиці 1.3, та визначити невідомі показники.

Таблиця 1.3 Розрахунок величини планової торгової надбавки

Показники	Величина показників, грн.
Операційні витрати за минулий період	9 000
Прибуток	6 000
ПДВ	?
Торгова надбавка	?
Плановий товарообіг	180 000
Планова торгова надбавка, %	?

Завдання 1.4. Здійснити бухгалтерські проводки по наведеній ситуації.

Підприємством роздрібною торгівлі у постачальника за попередньою оплатою закуплено товар на суму 15 000 грн. з ПДВ. Власна торговельна надбавка підприємства — 25 %. Після оприбуткування на складі товар передано в магазин і реалізовано.

Рішення:

Завдання 1.5. Зробити відповідні записи у бухгалтерському обліку, розрахувати середній відсоток торгової націнки і визначити фінансовий результат від реалізації товарів у період з 01.08.20__р. до 20.08.20__р.

На підприємстві роздрібною торгівлі було прийнято рішення про надання передсвяткових знижок у період з 21.02.20__р. до 09.03.20__р. Станом на 01.08.20__ року на підприємстві значилися

такі залишки товарів: за дебетом субрахунку 282 "Товари в торгівлі" - 20 000 грн.; за кредитом субрахунку 285 "Торгова націнка" - 8 000 грн. У період з 01.08.20__р. до 20.08.20__ р. були проведені такі операції:

- придбано товарів на суму 12 000 грн., у тому числі ПДВ - 2000 грн.;
- нараховано торгову націнку на товари, що надійшли, - 3600 грн.;
- реалізовано товарів на суму 18 000 грн.

Рішення:

Завдання 1.6. Розкрити зміст господарських операцій за наведеними бухгалтерськими проводками і вказати первинні документи, на підставі яких вони здійснені у таблиці 1.4.

Таблиця 1.4 Журнал реєстрації господарських операцій за

Господарська операція	Первинні документи	місяць _____ року		Сума, грн.
		Кореспонденція рахунків		
		Дебет	Кредит	
		281	632	5700
		281	685	200
		685	311	200
		641	643	1180
		945	632	285
		791	945	285

Продовження табл. 1.4

		632	312	5690
		632	714	295
		714	791	295

Тема 2. Документальне оформлення та облік надходження товарів

Мета: засвоїти порядок складання первинних документів та відображення на рахунках бухгалтерського обліку надходження та зберігання товарів, а також послідовність переносу даних до регістрів бухгалтерського обліку.

Зміст: Порядок формування первісної вартості товарів відповідно до П(С)БО 9. Документальне оформлення товарних операцій. Облік придбання товарів. Облік придбання товарів по імпорту (на самостійне опрацювання). Облік транспортно-заготівельних витрат. Облік нестачі товарів (на самостійне опрацювання). Облік тари та інших операцій у торгівлі.

Ключові слова: товари, придбання товарів, імпорт, транспортно-заготівельні витрати, нестача товарів, тара

Keywords: goods, purchase of goods, import, transport and procurement costs, shortage of goods, packaging

Питання для обговорення:

1. Порядок формування первісної вартості товарів згідно П(С)БО 9.
2. Документальне оформлення товарних операцій.
3. Облік придбання товарів.
4. Облік придбання товарів по імпорту.
5. Облік транспортно-заготівельних витрат.
6. Облік тари та інших операцій у торгівлі.

Завдання 2.1. Розв'язати задачу шляхом відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку з оприбуткування товарів від постачальника у зворотній тарі.

Підприємство «Пролісок» оприбуткувало товари від постачальника на суму 120 000 грн. з ПДВ. Товар надійшов у

зворотній тарі вартістю 2400 грн. з ПДВ. Транспортні витрати за поставку товару транспортною організацією - 1200 грн. з ПДВ. Зворотна тара повернута постачальнику. Власна торговельна надбавка до купівельної вартості - 20 %.

Рішення:

Завдання 2.2. Вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи на підставі наведених господарських операцій (табл. 2.1).

Таблиця 2.1 Типові господарські операції з обліку надходження товарів

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Первинні документи
		Дебет	Кредит	
1	Оприбутковано товари на склад від постачальника			
2	Списано з балансу нестачу товарів за первісною вартістю понад норми природного убутку			
3	Перераховано оплату постачальнику за товари			
4	Оприбутковано за справедливою вартістю товари, отримані в обмін			
5	Відображено податковий кредит із ПДВ			

Продовження табл. 2.1

6	Оприбутковано отримані товари	безплатно			
	Відображено фінрезультат при оприбуткуванні отриманих товарів	безоплатно			
7	Отримано товар відповідальне зберігання склад продавця	на на			
8	Отримано дохід від надання послуг зберігання товару				

Завдання 2.3.

Заповнити рахунок – фактуру № 183 від 15 лютого поточного року у відповідності з договором № 3 від 10 січня поточного року (Додаток А).

ТОВ «Каштан» було відпущено магазину «Продукти» товар:

- крупа гречана - 100 кг по ціні 15 грн. 20 коп. за 1 кг, в мішках паперових кількістю 10 шт. по ціні 1 грн. за штуку;

- крупа рисова - 200 кг по ціні 20 грн. за 1 кг, в мішках паперових по ціні 1 грн. за штуку;

- капуста квашена - 800 кг по ціні 16 грн. 50 коп. за 1 кг, в діжці вартістю 50 грн.;

- яблука сорту «Ріхард» 100 кг. по ціні 9 грн. 50 коп. за 1 кг, в ящиках дерев'яних в кількості 18 шт. за ціною 7 грн. 80 коп. за одиницю.

Вантаж перевезено транспортом покупця.

ТОВ «Каштан» Миколаївського району Миколаївської області обслуговується у м. Миколаїв в регіональному управлінні «Приватбанк», має розрахунковий рахунок UA260051059690817113101111211, код ЄДРПОУ 35840366, МФО 331401.

Завдання 2.4. Відобразити операції на рахунках в бухгалтерському та податковому обліку.

Магазин придбав одноразові поліетиленові пакети для розфасовки в них цукру, що був куплений у мішках по 50 кг, а продається на вагу. Пакети придбано в кількості 1000 штук за ціною 30 коп. за штуку (в т.ч. ПДВ) і 100 з них передано у торговий зал. Ціна реалізації пакетів – 75 коп.

Рішення:

Завдання 2.5. Відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку. Вказати первинні документи.

01.05.20__ р. підприємство відкриває новий магазин і передає туди товар за первісною вартістю 78 000 грн. із ПДВ (із торговельною націнкою в обліку 50 % з урахуванням ПДВ). Загальна продажна вартість товару – 97 500 грн.(у т. ч. ПДВ – 16 250 грн.). Протягом травня було реалізовано товару на суму 48 750 грн. (у т. ч. ПДВ – 8 125 грн.).

Рішення:

Завдання 2.6. Відобразити операції на рахунках в бухгалтерському обліку. Вказати первинні документи.

Підприємством «Кипарис» 01.03.20__р. були отримані товари, а саме:

- 1) безоплатно отримані: справедлива вартість товару – 19 000 грн.;
- 2) отримані шляхом обміну на подібний товар: справедлива вартість обміну за договором – 36 000 грн. (у т. ч. ПДВ – 6 000 грн.).

Рішення:

Тема 3. Документальне оформлення та облік продажу товарів

Мета: засвоїти порядок складання первинних документів з реалізації товарів та відображення їх в бухгалтерському обліку торговельних підприємств.

Зміст. Документальне оформлення та облік продажу товарів в оптовій торгівлі. Методи оцінки вибуття (реалізації) товарів. Документальне оформлення та облік продажу товарів у роздрібній торгівлі. Облік реалізації товарів у розстрочку (на самостійне опрацювання). Особливості облік виїзної торгівлі (на самостійне опрацювання). Організація та облік переоцінки товарних запасів. Звітність матеріально відповідальних осіб.

Ключові слова: оптова торгівля, роздрібна торгівля, продаж товарів, розстрочка, виїзна торгівля, переоцінка товарів

Keywords: wholesale trade, retail trade, sale of goods, installments, exit trade, revaluation of goods

Питання для обговорення:

1. Документальне оформлення та облік продажу товарів в оптовій торгівлі.
2. Методи оцінки вибуття (реалізації) товарів.
3. Документальне оформлення та облік продажу товарів у роздрібній торгівлі.
4. Облік реалізації товарів у розстрочку.
5. Особливості облік виїзної торгівлі.

Завдання 3.1. Скласти товарний звіт та звіт про рух тари (Додаток Б) використавши дані завдання 2.3 тема №2 та інформацію про одержання виручки від реалізації товарів магазином «Продукти» в сумі 7500 грн. та тари на 420 грн.

Завдання 3.2. Відобразити в обліку операції, що мають місце у продавця та у покупця (окремо).

Підприємство оптової торгівлі реалізувало товар на суму 24000 грн., у тому числі ПДВ - 4000 грн. Собівартість реалізованого товару – 15 000 грн. За придбання великої партії товару покупцю було надано знижку в розмірі 5 % від вартості продажу (_____ грн. \times 0,05 = _____ грн. – необхідно визначити). На поточний рахунок продавця надійшла оплата від покупця з урахуванням знижки.

Рішення:

Завдання 3.3. Відобразити в обліку господарські операції та вказати первинні документи (табл.3.1). Магазин роздрібною торгівлі придбав у травні поточного року 4 мішки рису «Відбірний» загальною вагою 100 кг за 1 800 грн. (у т. ч. ПДВ – 300 грн.). Для продажу в торговельному залі магазину рис «Відбірний» було розфасовано по 1 кг у паперові пакети. Витрати на придбання 100 паперових пакетів склали 120 грн. (у т. ч. ПДВ – 20 грн.). Ціна продажу 1 пакета рису «Відбірного» в торговельному залі – 24 грн. із ПДВ. Протягом серпня було продано 50 пакетів рису «Відбірного» на загальну суму 1 200 грн. із ПДВ.

Таблиця 3.1. Бухгалтерські проведення з обліку реалізації товарів у роздрібній торгівлі

№ п/п	Зміст операції / Первинні документи	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дт	Кт	
1	Оприбутковано рис на склад / _____			
2	Відображено ПДВ у складі податкового кредиту / _____			
3	Оприбутковано паперові пакети / _____			
4	Відображено ПДВ у складі податкового кредиту / _____			
5	Списано упаковку / _____			
6	Передано рис у магазин / _____			
7	Нараховано торговельну націнку / _____			
8	Реалізовано 50 пакетів рису / _____			
9о	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ / _____			
10	Списано методом «сторно» націнку на реалізовані товари / _____			
11	Списано собівартість реалізованого товару / _____			
12	Списано на фінансовий результат/ _____ :			
	– доходи від реалізації товарів			
	– собівартість реалізованих товарів			
	– витрати на збут			

Тема 4. Облік інших товарних операцій

Мета: засвоїти законодавчо-нормативну базу гарантійних замін на підприємствах торгівлі, визначити особливості та умови гарантійних замін.

Зміст: Безоплатна передача товарів. Передача товарів як внеску до статутного капіталу іншого підприємства. Списання товарів, втрачених внаслідок надзвичайних подій. Безоплатна роздача зразків товару. Списання товарів на власні потреби підприємства. Гарантійні заміни на підприємствах торгівлі.

Ключові слова: товари, безоплатна передача, списання товарів, надзвичайні події, зразки товарів, списання товарів, гарантійні заміни.

Keywords: goods, free transfer, write-off of goods, emergencies, samples of goods, write-off of goods, warranty replacements

Питання для обговорення:

1. Законодавчо-нормативні акти регулювання заміни товарів і повернення коштів споживачам.
2. Функції магазину при дотримання відповідної якості товарів та їх гарантійних строків.
3. Документальне оформлення повернення товарів.
4. Особливості обліку гарантійних замін в торгівлі.

Завдання 4.1. Розглянути ситуацію і відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Покупець придбав у магазині пакет молока вартістю 18 грн (в т.ч. ПДВ 3 грн.), собівартість молока складає 14,5 грн. Покупець, відкривши пакет, виявив, що воно зіпсоване, тому повернув відкритий пакет з молоком до магазину з вимогою віддати йому сплачені за молоко кошти. Гроші повернули, молоко знищили, про що було складено акт.

Рішення: _____

Завдання 4.2. Необхідно проаналізувати ситуацію та визначити дії продавця. Вказати документи, які мають бути складені при розв'язанні ситуації.

Покупцю замінюють телевізор марки „Stylus”, який має істотний недолік, на телевізор марки „Novus” (ціни з їх різними варіантами на момент обміну вказані в табл. 4.1).

Таблиця 4.1 Ціни на момент обміну, грн.

Товар	Ціна на момент покупки	Варіанти цін на момент обміну		
		1	2	3
Телевізор „Stylus”	10 000	9500	10000	12000
Телевізор „Novus”	Не має значення	10000	9000	12500

Рішення:

Завдання 4.3. Необхідно відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Придбано товар у кількості 100 шт вартістю 600 грн за 1 шт. з ПДВ. За виданим наказом щодо рекламної акції було вирішено продати 100 товарів по 1 грн. Їх за видатковою накладною передано відповідальному працівникові. За звітом працівника було продано по 1 грн, у т. ч. ПДВ, всі 100 товарів.

Таблиця 4.2 Відображення у бухгалтерському обліку продажу рекламного товару за 1 грн

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Д-т	К-т	
1.	Придбано товар (100 шт.)			
2.	Відображено податковий кредит з ПДВ			
3.	Передано товар відповідальному працівникові для роздачі			
4.	Продано товар за 1 грн у кількості 100 шт.			
5.	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ			
6.	Отримано оплату від фізичних осіб			
7.	Відображено собівартість реалізованого товару			
8.	Донараховано податкове зобов'язання з ПДВ до ціни придбання на дату затвердження звіту працівника (_____ - _____) x 20% = ?			
9.	Списано на фінансовий результат: - собівартість товарів; - інші операційні витрати; - дохід від реалізації			

Завдання 4.4. Необхідно відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку (табл.4.3).

Підприємство — платник ПДВ прийняло рішення про безкоштовну передачу іншому підприємству (юридичній особі) раніше придбаних ним товарів. Вартість придбання товарів склала 120 000 грн. (у тому числі ПДВ — 20000 грн.).

Таблиця 4.3 Облік безоплатної передачі товару

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дт	Кт	
1	Оприбутковано на склад товари			
2	Відображено податковий кредит з ПДВ			
3	Сплачено постачальнику грошові кошти за отримані товари			
8	Списано раніше придбані товари у зв'язку з безоплатною передачею			
9	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ			
13	Сформовано фінансовий результат			

Тема 5. Особливості обліку операцій у комісійній торгівлі

Мета: засвоїти поняття та особливості комісійної торгівлі, правила її здійснення та відображення на рахунках бухгалтерського обліку.

Зміст: Поняття посередництва та характеристика угод на здійснення посередницької діяльності. Правила здійснення комісійної торгівлі. Облік операцій у комісійній торгівлі. Оподаткування комісійної торгівлі.

Ключові слова: посередницька діяльність, комісійна торгівля, договір комісії, комітент, комісіонер, вживані товари

Keywords: intermediary activity, commission trade, commission agreement, principal, commission agent, second-hand goods

Питання для обговорення:

1. Законодавчо-нормативні акти регулювання комісійної торгівлі в Україні.
2. Поняття посередництва та характеристика угод на здійснення посередницької діяльності.
3. Правила здійснення комісійної торгівлі.

5. Облік операцій у комісійній торгівлі.

6. Оподаткування комісійної торгівлі.

Завдання 5.1. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку реалізацію нового дитячого автомобільного крісла через комісійний магазин. Фізична особа здала на комісію нове дитяче автомобільне крісло, продажна вартість якого – 4800 грн. Комітенту належить 3500 грн.

Рішення:

Завдання 5.2. За наведеними бухгалтерськими проведеннями необхідно сформулювати умову задачі щодо обліку операцій за комісійним договором та заповнити таблицю 5.1. Журнал реєстрації господарських операцій (сформулювати зміст операції та вказати (розрахувати) суму по кожній з них).

Таблиця 5.1 Журнал реєстрації господарських операцій щодо обліку у комісійній торгівлі

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дт	Кт	
1.		-	024	
2.		377	702	
3.		643	641	
4.		704	685	

Продовження табл.5.1

5.		311	377	
6.		685	311	
7.		641	644	
8.		644	643	
9.		91	631	
10.		641	631	
11.		377	703	
12.		377	641	
13.		311	377	

Задача 5.3. Відобразити в обліку комісiонера операції з продажу товарів в комісійні торгівлі (табл. 5.2). Підприємство «Південь» прийняло від юридичної особи - неплатника ПДВ вживані товари для продажу. Вартість товару оцінено у 5 500 грн. Комісійна винагорода - 1 200 грн. (у тому числі ПДВ - 200 грн.).

Таблиця 5.2 Журнал реєстрації господарських операцій з продажу вживаних товарів у комісiонера

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		дебет	кредит	
1	Отримано товари від комітента			
2	Реалізовано товари покупцеві			
3	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ на суму комісійної винагороди			

Продовження табл.5.2

4	Списано реалізовані товари комітента			
5	Відображено заборгованість перед комітентом			
6	Відображено винагороду комісіонера			
7	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ			
8	Списано собівартість наданих комісійних послуг			175
9	Здійснено залік заборгованостей			
10	Перераховано грошові кошти комітенту (за вирахуванням комісійної винагороди)			

Змістовий модуль 2. Особливості бухгалтерського обліку у будівельних організаціях

Тема 6. Будівництво: основні поняття та завдання обліку. Бухгалтерський облік основних засобів будівельних підприємств.

Мета: визначити особливості обліку в будівельних організаціях, ознайомитись з порядком формування договірних цін у будівництві та нормативною базою діяльності будівельних організацій, вивчити облік основних засобів будівельного підприємства, їх документування.

Зміст: Будівництво: основні поняття та завдання обліку. Облік некапітальних робіт. Особливості обліку проведення ремонтно-будівельних робіт. Бухгалтерський облік основних засобів будівельних підприємств.

Ключові слова: будівництво, капітальне будівництво, некапітальні роботи, ремонтно-будівельні роботи, основні засоби

Keywords: construction, capital construction, non-capital works, repair and construction works, fixed assets

Питання для обговорення:

1. Будівництво: основні поняття та завдання обліку.
2. Облік некапітальних робіт.
3. Порядок проведення ремонтно-будівельних робіт.
4. Бухгалтерський облік основних засобів.

Завдання 6.1. Впишіть терміни до відповідних визначень (табл.6.1).

Таблиця 6.1. Основні терміни і визначення будівництва

Термін	Визначення
	собівартість робіт за будівельним контрактом.
	договір про будівництво.
	сума майнової відповідальності замовника чи іншої сторони, яку вимагає відшкодувати підрядник понад ціну контракту.
	грошові кошти або інші активи, отримані підрядником у рахунок оплати робіт, що виконуватимуться за будівельним контрактом.
	виробничі витрати будівельної організації, пов'язані з виконанням будівельно-монтажних робіт.

Завдання 6.2. Дайте визначення поняттям:

Будівництво

Замовник

Об'єкт будівництва

Некапітальні роботи

Договірна
документація

Підрядник

Субпідрядник

Поточний ремонт

Договірна ціна

Завдання 6.3. Необхідно розкрити зміст господарських операцій за наведеними бухгалтерськими проводками (табл. 6.2).

Таблиця 6.2 Кореспонденція рахунків бухгалтерського обліку з операцій некапітального будівництва

№ п/п	Господарська операція	Первинний документ	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит
			153	20,63, 66,65
			113	153
			233	132
			132	113

Продовження табл.6.2

			20	746
			976	65,66,68
			233	131

Завдання 6.4. Будівельна організація «Санрайз» є підрядником і виконує будівництво. Необхідно відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку (табл 6.3).

1.Нарахована заробітна плата: будівельникам, які працюють на будівництві лікарні, - 13000 грн., робітникам за монтаж і демонтаж будівельних машин – 10 000 грн., робітникам матеріальних складів – 8 000 грн.

2.Використано електроенергію на технологічні потреби. Перераховано з поточного рахунку в оплату за використану електроенергію в сумі 3450 грн.

3.Отримані кошти від забудовника за виконані будівельно-монтажні роботи – 890000грн.

Таблиця 6.3 Журнал реєстрації господарських операцій будівельної організації «Санрайз» за липень 20__ р.

№ п/п	Господарська операція	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	

Завдання 6.5. Скласти кореспонденцію рахунків за наведеними операціями та відобразити вартість капітальних вкладень ТОВ «Зентікс» (табл. 6.4):

1.Акцептована платіжна вимога підрядника за виконані будівельно-монтажні роботи за договірною вартістю - 130 000 грн.

2. Акцептована платіжна вимога постачальників за отримане обладнання, що потребує монтажу - 30 000 грн.
3. Акцептована платіжна вимога автопідприємства за доставку обладнання, що потребує монтажу - 3 000 грн.
4. Передається обладнання для монтажу – 27500 грн.
5. Відображена вартість капітальних вкладень (_____ грн. –визначити).

Таблиця 6.4 Журнал реєстрації господарських операцій ТОВ «Зентікс» за серпень 20__ р.

№ п/п	Господарська операція	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	

Тема 7. Бухгалтерський облік запасів будівельних підприємств

Мета: визначити особливості обліку запасів на будівельному підприємстві, ознайомитись з порядком документування та обліком надходження і руху запасів, вивчити порядок проведення інвентаризації та внутрішнього контролю у будівництві.

Зміст: Документування руху запасів будівельних підприємств. Облік наявності та руху запасів на складі та в бухгалтерії будівельного підприємства. Інвентаризація та внутрішньогосподарський контроль в будівельних підприємствах (на самотійне опрацювання)

Ключові слова: запаси, будівельне підприємство, будівельні матеріали, інвентаризація, внутрішньогосподарський контроль

Keywords: stocks, construction company, construction materials, inventory, internal control

Питання для обговорення:

1. Документування руху запасів будівельних підприємств.
2. Облік наявності та руху запасів на складі та в бухгалтерії будівельного підприємства.
3. Інвентаризація та внутрішньогосподарський контроль в будівельних підприємствах.

Завдання 7.1. Будівельне підприємство «Будстар» у серпні поточного року закупило 30 000 штук цегли за ціною 250 грн. без ПДВ за одну тисячу. Транспортні витрати сторонньої організації становлять 150 грн. з ПДВ за одну тисячу. Здійснити бухгалтерські проведення за наведеними операціями в таблиці 7.1.

Таблиця 7.1 Журнал реєстрації господарських операцій будівельного підприємства «Будстар» за серпень 20__ року

Господарська операція	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
		дебет	кредит
1. Оприбутковано цеглу			
2. Відображено суму податкового кредиту з ПДВ			
3. Оплачено вартість цегли постачальнику			
4. Транспортні витрати включено до первісної вартості цегли			
5. Відображено податковий кредит з ПДВ на транспортні витрати			
6. Оплачено послуги з транспортування			

Завдання 7.2. За наведеними господарськими операціями необхідно встановити бухгалтерські проведення (табл.7.2).

Підрядчик отримав контракт на 7 місяців на будівництво адміністративного будинку вартістю 500 тис. грн. плюс ПДВ. Гроші на будівництво надійшли авансом. Для зберігання спецодягу і спецінвентаря було збудовано тимчасове приміщення, на яке відпущено матеріалів на суму 4000 грн. і нараховано заробітну плату в сумі 1000 грн. Вартість послуг, наданих допоміжним виробництвом

підрядчика, становить 120 грн. Вартість поворотних матеріалів становить 2000 грн.

Таблиця 7.2. Журнал реєстрації господарських операцій будівельної організації

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
	Дт	Кт	
1. Отримано передоплату від замовника			
2. Відображено суму податкового зобов'язання з ПДВ			
3. Списано матеріали, використані при будівництві тимчасового приміщення			
4. Нараховано заробітну плату і відрахування працівникам, зайнятих на будівництві тимчасового приміщення			
5. Відображено вартість послуг, наданих допоміжним виробництвом			
6. Відображено введення в експлуатацію збудованого тимчасового приміщення			
7. Списано тимчасову споруду після закінчення будівництва			
8. Відображено вартість отриманих зворотних матеріалів			

Завдання 3. Необхідно відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

За договором з постачальником - будівельним магазином «Будмайстер» підприємство ТОВ «Принт» здійснило попередню оплату та отримало будівельні матеріали на суму 66 000 грн з ПДВ за супровідними документами. При прийманні будівельних матеріалів виявлено їх недостачу на суму 660 грн. з ПДВ. Постачальнику подано претензію, у відповідь на яку він повернув гроші.

Рішення:

Тема 8. Облік витрат на виробництво і калькуляція собівартості будівельно-монтажних робіт

Мета: засвоїти методи обліку витрат на виробництво і калькулювання собівартості в будівництві та особливості обліку і розподілу виробничих накладних витрат будівельно-монтажних робіт.

Зміст: Склад і кваліфікація витрат, що включаються до собівартості будівельно-монтажних робіт. Методи обліку витрат на виробництво і калькулювання собівартості в будівництві. Незавершене будівельне виробництво. Облік витрат від браку. Облік витрат на експлуатацію будівельних машин і механізмів. Облік витрат підсобних і допоміжних виробництв. Зведений облік витрат на виробництво будівельно-монтажних робіт. Облік витрат діяльності.

Ключові слова: витрати, собівартість, будівельно-монтажні роботи, незавершене будівництво, підсобні і допоміжні виробництва

Keywords: costs, cost, construction and installation work, construction in progress, ancillary and auxiliary production

1. Питання для обговорення:

1. Склад і кваліфікація витрат, що включаються до собівартості будівельно-монтажних робіт.
2. Методи обліку витрат на виробництво і калькулювання собівартості в будівництві.
3. Незавершене будівельне виробництво.
4. Облік витрат від браку.
5. Облік витрат на експлуатацію будівельних машин і механізмів.
6. Облік витрат підсобних і допоміжних виробництв.
7. Зведений облік витрат на виробництво будівельно-монтажних робіт.

Завдання 8.1. Необхідно розподілити витрати операційної діяльності будівельно-монтажних організацій на групи, наведені в табл. 8.1: матеріальні витрати; страхування будівництва; адміністративні витрати; загальновиробничі накладні витрати, пов'язані з будівництвом; пряма заробітна плата робітників; втрати від браку; витрати на збут; охорона незадіяних при будівництві будівельних машин; амортизація; амортизація незадіяних при будівництві будівельних машин; витрати на відрядження, пов'язане з будівництвом об'єкта; витрати на утримання виробничих приміщень; витрати на урегулювання спорів у судових органах; витрати від знецінення запасів.

Таблиця 8.1 Групування витрат операційної діяльності будівельно-монтажних організацій

Витрати, які безпосередньо відносяться до об'єкта будівництва	Витрати, які можуть бути віднесені до діяльності за контрактом (договором) в цілому	Витрати, які не включають до виробничої собівартості, а відносять до витрат діяльності

Завдання 8.2. Навести схему класифікації витрат за будівельним контрактом за двома ознаками: формування виробничої собівартості та періодами виконання будівельного контракту згідно П(С)БО 18 „Будівельні контракти”.

Завдання 8.3. Відобразити кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями (табл.8.2), розрахувати необхідні суми, визначити фінансовий результат від проведення некапітальних робіт.

Спеціалізована будівельна організація уклала договір підряду на спорудження швидкісної трамвайної лінії. У процесі будівництва, за згодою замовника, внесені зміни до проекту, в результаті яких ділянка довжиною 200 м підлягає демонтажу. До договору підряду сторонами підписана додаткова угода, за якою виконання робіт з розбирання частини лінії і перевезення будівельних матеріалів на нове місце укладання покладається на підрядника. Оплата вартості некапітальних робіт у сумі 190 320 грн. (у т.ч. ПДВ) здійснюється замовником на підставі акту виконаних робіт. Під час проведення некапітальних робіт були понесені такі витрати: нараховано заробітну плату робітникам та проведено відрахування на соціальні заходи у сумі 70 000 грн., витрати з експлуатації будівельної техніки становлять 24 500 грн., вартість автотранспортних послуг допоміжного виробництва – 14 600 грн., сума адміністративних витрат – 7500 грн.

**Таблиця 8.2 Журнал реєстрації господарських операцій,
пов'язаних з витратами будівельного підприємства**

№	Господарська операція	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит
1	Нарахована заробітна плата робітникам та проведено відрахування на соціальні заходи			
2	Відображено витрати на експлуатацію будівельної техніки, що використовувалась при розбирання			
3	Відображено вартість автотранспортних послуг допоміжного виробництва			
4	Відображено адміністративні витрати будівельної організації			
5	Списані адміністративні витрати вкінці місяця			
6	Відображено договірну вартість виконаних некапітальних робіт			
7	Відображено суму податкового зобов'язання з ПДВ			
8	Списано витрати з виконання некапітальних робіт			
9	Визначено фінансовий результат від виконання некапітальних робіт			

Тема 9. Облік здачі (реалізації) підрядних робіт та порядок визначення фінансових результатів будівельних підприємств

Мета: засвоїти порядок відображення в обліку здачі (реалізації) підрядних робіт з подальшим визначенням фінансових результатів на будівельних підприємствах

Зміст: Кошторис будівництва. Облік виконаних робіт і розрахунків із замовниками. Облік будівництва у замовника . Облік фінансових результатів від реалізації будівельно-монтажних робіт.

Ключові слова: кошторис, виконані роботи, будівельно-монтажні роботи, замовник, фінансові результати

Keywords: estimate, performed works, construction and installation works, customer, financial results

Завдання 9.1. Згідно П(С)БО 18 „Будівельні контракти” побудувати схему формування доходу від будівельного контракту.

Завдання 9.2. Загальна вартість робіт за контрактом становить 200 000 грн. (без ПДВ). Витрати, заплановані підрядником 140 000 грн. (без ПДВ). Необхідно визначити дохід підрядника за етап (табл. 3.1) за наступних умов:

А) протягом виконання контракту ні витрати, ні загальний дохід не змінювалися;

Б) на другому етапі у зв’язку з необхідністю виконання нових обсягів робіт запланована сума витрат збільшилась на 10000 грн., що призвело до збільшення договірної ціни на 2000 грн.

Таблиця 9.1 Вихідні та розрахункові дані для визначення доходу підрядника

№	Показник	I етап	II етап	III етап
Умова А				
1	Фактично визнані витрати за етап, грн.	3500	4500	6000
2	Фактично визнані витрати наростаючим підсумком, грн.			

Продовження табл.9.1

3	Планові витрати, грн.	14000	14000	14000
4	Коефіцієнт співвідношення витрат наростаючим підсумком (р.2 : р.3)			
5	Плановий дохід (договірна ціна), грн.	20000	20000	20000
6	Визнаний дохід наростаючим підсумком (р. 4 * р. 5), грн.			
7	Визнаний дохід за етап, грн.	5000		
Умова Б				
1	Фактично визнані витрати за етап, грн.	3500		
2	Фактично визнані витрати наростаючим підсумком, грн.			
3	Планові витрати, грн.			
4	Коефіцієнт співвідношення витрат наростаючим підсумком (р.2 : р.3)			
5	Плановий дохід (договірна ціна)			
6	Визнаний дохід наростаючим підсумком (р. 4 * р. 5), грн.			
7	Визнаний дохід за етап, грн.	5000		

Завдання 9.3. Відобразити господарські операції за допомогою бухгалтерських проводок, визначити фінансовий результат.

Будівельне підприємство «Каскад» підписало договір підряду на виконання будівельно-монтажних робіт із замовником. Договірна вартість робіт становила 180 000 грн., у т. ч. ПДВ - 30 000 грн. Роботи виконано протягом червня 20__ року. За місяць витрати підприємства становили:

1)З поточного рахунка була проведена оплата за будівельні матеріали - 120 000 грн., у т. ч. ПДВ - 20 000 грн.

2)Для виконання будівельно-монтажних робіт за вищезгаданим договором було передано на об'єкт будівельних матеріалів на суму 15 000 грн.

3)Для будівельних машин, що працюють на об'єкті, було відпущено пального на суму 5000 грн.

4)Нарахована заробітна плата, фонд оплати праці - 30 000 грн., у т. ч.:

Завдання 9.4. За умовами контракту підряднику необхідно підготувати 650 кв.м поверхні даху і покласти новий матеріал. Договірна ціна становить 38 000 грн. Необхідно визначити дохід підрядника на дату балансу (за етап), якщо інших видів робіт за контрактом не передбачено (табл. 9.3).

Таблиця 9.3 Вихідні та розрахункові дані для визначення доходу підрядника

№	Показник	I етап	II етап	III етап
1	Обсяг фактично виконаних робіт за етап, кв.м	180	250	220
2	Обсяг фактично виконаних робіт нарастаючим підсумком, кв.м			
3	Обсяг плановий, кв.м	650	650	650
4	Коефіцієнт співвідношення витрат нарастаючим підсумком (р.2 : р.3)			
5	Плановий дохід (договірна ціна)	38 000	38 000	38 000
6	Визнаний дохід нарастаючим підсумком (р. 4 * р. 5), грн.			
7	Визнаний дохід за етап, грн.			

Змістовий модуль 3. Бухгалтерський облік в автотранспортних підприємствах

Тема 10. Організація автоперевезень та особливості обліку в автотранспортних підприємствах. Облік основних засобів та рухомого складу.

Мета: ознайомитись з нормативною базою діяльності автотранспортних підприємств, визначити особливості обліку в автотранспортних підприємствах, вивчити облік рухомого складу в автотранспортних підприємствах.

Зміст: Автотранспорт: нормативне забезпечення, види автотранспортних послуг. Особливості обліку, права та обов'язки автотранспортного підприємства. Організація автоперевезень. Документальне оформлення операцій в автотранспортних підприємствах. Бухгалтерський облік рухомого складу автотранспортних підприємств

Ключові слова: автотранспорт, автотранспортне підприємство, автоперевезення, рухомий склад автотранспортних підприємств, правила автоперевезень

Keywords: motor transport, motor transport enterprise, road transport, rolling stock of motor transport enterprises, rules of road transport

Завдання 10.1. Вказати відповідність документу, який використовують для технічного обліку рухомого складу основних засобів в автотранспортних підприємствах, та його характеристики (табл. 10.1).

Таблиця 10.1 Основні документи для технічного обліку рухомого складу основних засобів та їх характеристика

Документ	Характеристика
1) Технічний паспорт автомобіля	_____ На підставі документу визначається придатність автомобіля (агрегату) до експлуатації. Цей акт застосовується також як підстава для здачі автомобіля (агрегату) в капітальний ремонт
2) Табель обліку роботи автопарку	_____ Застосовується для оформлення браку і списання автомобіля, причепів або напівпричепів при їх ліквідації. Складається у двох примірниках і підписується комісією, призначеною керівником АТП. Перший примірник передається до бухгалтерії після його затвердження, другий залишається у завідувача автоколони і є підставою для розбирання автомобільного засобу та здачі на склад придатних агрегатів, вузлів і деталей, отриманих у результаті ліквідації

Продовження табл.10.1

3) Акт про поломку (пошкодження) автомобіля	_____ Видається АТП або окремому власнику автомобіля відділенням міліції (ДАІ) одночасно з номерним знаком на підставі технічної документації заводу-виробника і документів про прийняття автомобіля на облік у власника. Він є підставою для прийняття автомобіля на технічний і бухгалтерський облік на АТП, а також для закріплення автомобіля за автоколоною, бригадою (екіпажем, водієм)
4) Акт про технічний стан автомобіля	_____ Складається механіком автоколони спільно з водієм даного автомобіля і затверджується керівником (головним інженером підприємства). На підставі акту проводиться ремонт або заміна пошкоджених частин. Вартість робіт і нових деталей або списується (якщо поломка відбулася не з вини водія або іншої особи), або стягується з винної особи
5) Акт про технічну непридатність спідометра, таксометра	_____ Складається у трьох примірниках при аварії автомобіля на лінії посадковими особами, які призначені директором АТП. Перший примірник акту передається службі експлуатації, другий - технічній службі, третій є підставою для проведення ремонтних робіт, наступного стягнення або списання вартості
6) Акт про дорожньо-транспортну пригоду з матеріальним збитком (акт про аварію)	_____ Застосовується для закріплення автомобіля за водієм. Складається у двох примірниках, один з яких залишається в автоколоні, другий надається водію. Підписується завідувачем (механіком) автоколони і водієм автомобіля, який його приймає
7) Акт ліквідації автомобільних засобів	_____ Складається черговим механіком (механіком автоколони) і водієм та здається до бухгалтерії
8) Приймально-здавальний акт	_____ Ведеться щоденно за видами автомобілів (вантажні, легкові, автобуси, автомобілі-таксі тощо) черговим механіком автоколони (АТП)

Завдання 10.2. Автотранспортне підприємство 23.12.2016 р. придбало автомобіль, який було відображено в балансі за первісною вартістю 700 000, 00 грн., ліквідаційна вартість була оцінена у сумі 10 500, 00 грн. Знос буде нараховуватися кумулятивним методом впродовж 10 років корисного використання автомобіля.

Визначити суму зносу за рік до 2020 року та залишкову вартість автомобілю станом на 31.12.2020 р. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Кумулятивний метод

Річна сума амортизації = Вартість, що амортизується/кумулятивний коефіцієнт

Кумулятивний коефіцієнт=

Кількість років, що залишаються до кінця строку корисного використання об'єкта/

Суму числа років корисного використання об'єкта

Місячна сума амортизації = Річна сума амортизації/12

Рішення. Вартість, яка амортизується:

Річна сума амортизації за 2017 р.:

Річна сума амортизації за 2018 р.:

Річна сума амортизації за 2019 р.:

Сума накопиченого зносу за 3 роки експлуатації автомобіля :

Залишкова вартість автомобіля станом на 31.12.2020р. :

Таблиця 10.2 Журнал реєстрації господарських операцій автотранспортного підприємства

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
1.	Оприбутковано придбаний автомобіль			
2.	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ			
3.	Перераховано постачальникові за отриманий автомобіль			
4.	Введено в експлуатацію придбаний автомобіль			
5.	Нараховано амортизацію на автомобіль			

Завдання 10.3. Відобразити наведені в таблиці 10.3 господарські операції за умовами задачі на рахунках бухгалтерського обліку.

Внаслідок ліквідації автомобіля підприємство А оприбуткувало запасні частини, придатні для подальшого використання, за ціною "можливої реалізації" – 3 700 грн. У цьому ж звітному періоді підприємство А реалізувало підприємству Б матеріальні цінності за ціною 3 000 грн.(у т. ч. ПДВ - 500 грн.) на умовах передоплати.

Таблиця 10.3 Відображення операцій на рахунках бухгалтерського обліку

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
	Дт	Кт	
1.Оприбутковано запасні частини для ремонту автомобілів			
2.Надійшла на поточний рахунок передоплата від підприємства Б			
3.Відображено дохід від реалізації матеріальних цінностей підприємству Б			
4.Відображено податкове зобов'язання з ПДВ			
5.Проведено взаємозалік заборгованості			
6.Списано собівартість реалізованих запасних частин			
7. Віднесено на фінансовий результат: -дохід від реалізації -собівартість реалізованих МЦ			

Завдання 10.4. Відобразити операції по придбанню автомобіля на умовах бартеру (табл. 10.4) на рахунках бухгалтерського обліку.

За бартерним договором підприємством придбано легковий автомобіль в обмін на готову продукцію. Автомобіль отримано в 1-му кварталі звітного року, готова продукція відвантажена у II-му кварталі того ж року.

Таблиця 10.4 Вихідні дані для розв'язання задачі

Придбаний автомобіль	Сума, грн.	Відвантажена продукція	Сума, грн.
Договірна вартість	10310	Фактична собівартість	8 816
ПДВ	2 062	Договірна ціна	10310
Продажна вартість	12 372	ПДВ	2 062
		Продажна вартість	12 372

Рішення:

Тема 11. Бухгалтерський облік паливно-мастильних матеріалів та запасних частин

Мета: засвоїти особливості обліку запасних частин, автомобільних шин та паливно-мастильних матеріалів на автотранспортних підприємствах.

Зміст: Облік паливно-мастильних матеріалів. Облік надходження паливно-мастильних матеріалів. Облік запасних частин. Контроль за нормуванням і використанням оборотних засобів на автотранспорті.

Ключові слова: запаси, паливно-мастильні матеріали, запасні частини, нормування, списання, інвентаризація

Keywords: stocks, fuels and lubricants, spare parts, rationing, write-off, inventory

Завдання 11.1. Відобразити в бухгалтерському обліку господарські операції із зазначенням первинних документів та кореспонденцію рахунків за умовою задачі. Підприємство «Фаворит» в червні поточного року на умовах наступної оплати придбало запасні частини для ремонту автомобілів на суму 60 000 грн. (в т.ч. ПДВ). В цьому ж місяці для ремонту автомобілів передано запасні частини на суму 35 000 грн. ремонт здійснювали робітники підприємства, яким нараховано заробітну плату в сумі 6000 грн., проведені відрахування на соціальні заходи згідно чинного законодавства.

Рішення

Завдання 11.2. Скласти бухгалтерські проводки за господарськими операціями з відображення в обліку руху запасних частин і автомобільних шин в автотранспортних підприємствах, вивчити облік запасних частин та автомобільних шин у табл. 11.1.

Таблиця 11.1 Журнал господарських операцій за травень 20__ р.

№	Господарська операція	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит
1	Отримано від постачальника запасні частини (шини)	9000		
2	Нараховано податковий кредит з ПДВ	1800		
3	Відображено вартість запасних частин, використаних для ремонту автомашин	5000		
4	Проведено відрахування до резерву на відновлення шин	800		

Продовження табл.11.1

5	Пред'явлена постачальникові претензія за неякісні шини	200		
6	Списана вартість ремонту шин	300		
7	Списана вартість шин, встановлених замість зношених	500		
8	Передання шин в експлуатацію	9000		

Завдання 11.3. Зазначити субрахунки другого порядку та аналітичні рахунки до субрахунку 203 „Паливо” для підприємства „А”. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції по руху паливно-мастильних матеріалів на підприємстві за різних умов (табл. 11.2-11.4):

а) закупівля ПММ у виробників і заправка автомобілів через власні автозаправні пункти

Таблиця 11. 2

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
1	Отримано бензин А-95 від постачальника		
2	Відображено податковий кредит з ПДВ		
3	Здійснено оплату постачальнику		
4	Здійснено заправку автомобіля		

б) придбання ПММ по талонах

Таблиця 11.3

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
1	Здійснено передоплату продавцю за дизпаливо		
2	Відображено податковий кредит з ПДВ		
3	Отримано талони		
4	Відображено податковий кредит з ПДВ		
5	Відображено взаємозалік заборгованостей		
6	Проведено заправлення автомобілів		

В) придбання ПММ водієм в дорозі за кошти, видані в підзвіт

Таблиця 11.4

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
1	Видано кошти водію в під звіт		
2	Придбано водієм дизельне паливо		
3	Відображено податковий кредит з ПДВ		
4	Списано вартість палива на витрати виробництва		

Завдання 11.4. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку господарські операції за умовою задачі.

Підприємство у звітному періоді придбало бензин, вартість якого становить 12 000 грн., у тому числі ПДВ - 2000 грн. Протягом звітного періоду бензин було використано: для заправлення вантажних автомобілів, що використовувалися для поставлення товарів покупцям, на суму 6000 грн.; для заправлення легкових автомобілів, що використовувалися для адміністративних потреб, на суму 1500 грн.

Рішення:

Завдання 11.5. Відобразити в обліку операції з реалізації бензину, враховуючи способи розрахунку.

Підприємством роздрібною торгівлі «Марія» закуплено бензин для подальшої реалізації вартістю 12 000 грн., у т. ч. ПДВ - 2 000 грн. Нараховано торгову надбавку (ПДВ і торгова націнка) на суму 2 600 грн. Бензин реалізовано на суму 12 600 грн., у т. ч. ПДВ -2 100 грн.

Форма розрахунку:

- за готівку - 8 820 грн., у т. ч. ПДВ - 1 470 грн.;
- за безготівковий рахунок - 3 780 грн., у т. ч. ПДВ - 630 грн.

Тема 12. Бухгалтерський облік доходів, витрат та порядок формування фінансових результатів автотранспортних підприємств

Мета: засвоїти порядок документування операцій автомобільних перевезень та методику формування і відображення фінансових результатів на автотранспортному підприємстві.

Зміст: Документальне оформлення операцій автомобільних перевезень, робіт і послуг. Облік обсягу автотранспортних послуг, виконання робіт та їх реалізація. Облік витрат автотранспортних підприємств. Калькулювання собівартості автомобільних перевезень. Формування та відображення фінансових результатів на АТП. Обліково-правові особливості міжнародних перевезень. Облік пасажирських перевезень. Облік експедиційних послуг.

Ключові слова: автомобільні перевезення, облік витрат, калькулювання собівартості, фінансові результати, міжнародні перевезення, пасажирські та вантажні перевезення, експедиційні послуги

Keywords: road transport, cost accounting, costing, financial results, international transport, passenger and freight transport, forwarding services.

Питання для обговорення.

1. Документальне оформлення операцій автомобільних перевезень, робіт і послуг.
2. Облік обсягу автотранспортних послуг, виконання робіт та їх реалізація.
3. Облік витрат автотранспортних підприємств.
4. Калькулювання собівартості автомобільних перевезень.
5. Формування та відображення фінансових результатів на АТП.
6. Обліково-правові особливості міжнародних перевезень. Облік пасажирських перевезень.
7. Облік експедиційних послуг.

Завдання 12.1. Відобразити в табл. 12.1 облік витрат і доходів автотранспортного підприємства при разовому перевезенні вантажів.

Таблиця 12.1 Журнал реєстрації господарських операцій автотранспортного підприємства «Автотрейд» при разовому перевезенні вантажів

№	Господарська операція	Первинний документ	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
				Дебет	Кредит
1	Надано послугу з перевезення вантажу		1200		
2	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ		200		
3	Списано вартість витраченого пального		500		
4	Нараховано заробітну плату водію		300		
5	Здійснено нарахування на заробітну плату водія (суму визначити) - на пенсійне забезпечення - на соціальне страхування - на страхування на випадок безробіття				
6	Списано витрати з надання послуг на собівартість (суму визначити)				
7	Отримано оплату від замовника		1200		
8	Списано на фінансовий результат: - собівартість - дохід		1000		

Завдання 12.2. Відобразити в бухгалтерському обліку господарські операції із зазначенням первинних документів та кореспонденцію рахунків за умовою задачі. Підприємство, що має на балансі автомобільний транспорт, надало послуги з перевезення вантажів за договором перевезення на суму 2520 грн., у т.ч. ПДВ – 420 грн.

Витрати на експлуатацію автотранспорту становили 2000 грн.
Визначити чистий дохід від надання послуг.

Рішення:

Завдання 12.3. Відобразити в табл. 12.2 облік витрат і доходів автотранспортного підприємства при здійсненні перевезень на основі довгострокових договорів.

Таблиця 12.2 Облік витрат і доходів автотранспортного підприємства при здійсненні перевезень на основі довгострокових договорів

№	Господарська операція	Первинний документ	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
				Дт	Кт
1	Отримано аванс від підприємства замовника		1200		
2	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ		200		
3	Відображення надання першої послуги з транспортування вантажу		240		
4	Списано відповідну суму раніше нарахованих зобов'язань з ПДВ		40		
5	Списано понесені витрати		80		
6	Зараховано аванс у рахунок наданої послуги		240		
7	Відображення надання другої послуги		360		

Продовження табл.12.2

8	Списано відповідну суму раніше нарахованих зобов'язань з ПДВ		60		
9	Списано понесені витрати		120		
10	Запахова аванс у рахунок наданої послуги		360		
11	Повернено залишок авансу		600		
12	Зменшено розмір податкових зобов'язань (методом „червоне сторно”)		100		
13	Списано на фінансовий результат: - собівартість - дохід				

Завдання 12.4. Необхідно розрахувати виробничу собівартість однієї години роботи автобуса Богдан А-092.

Вихідні дані за звітний місяць:

- відпрацьовано всього — 1 000 годин.
- списано паливо-мастильні матеріали — 3 700 грн;
- нараховано зарплату водіям — 12 000 грн;
- видано зарплату водіям — 9 840 грн;
- амортизація — 5 000 грн;
- інші операційні витрати — 16 000 грн;
- загальновиробничі витрати розподілені — 18 000 грн;
- витрати з податку на прибуток — 5 000 грн;

Рішення:

4. ПИТАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ

Модуль 1 Особливості бухгалтерського обліку у торговельних підприємствах

1. Що Ви розумієте під поняттям “товар”?
2. За якою вартістю відображаються в балансі товари?
3. На яких рахунках підприємства торгівлі відображають доходи і витрати?
4. Перелічіть основні первинні документи, якими оформлюється оприбуткування товарів на підприємствах торгівлі. Назвіть основні правила торговельного обслуговування населення.
5. Чим відрізняється реалізація товарів при транзитному обороті з участю та без участі в розрахунках?
6. Чим відрізняється торгівля на виплат від торгівлі в кредит?
7. Що Ви розумієте під сертифікацією товарів?
8. Що таке оптова торгівля та які форми її здійснення?
9. Що таке роздрібна торгівля та які форми її здійснення?
10. Що таке товарооборот та які його види виділяються?
11. Як організовують облік тари у торгівлі?
12. Яка інформація та документи повинні бути розміщені в куточку покупця?
13. Яким органом видається ліцензія на право оптової і роздрібною торгівлі алкогольними напоями і тютюновими виробами?
14. Яким чином здійснюється реєстрація готівкових операцій у підприємствах торгівлі?
15. Які види діяльності в торгівлі підлягають ліцензуванню?
16. Які види сертифікації товарів Вам відомі?
17. Які документи потрібно мати для здійснення торговельної діяльності?
18. Які є форми позамагазинної роздрібною торгівлі?
19. Які нормативні документи регулюють торговельну діяльність? Дайте їх коротку характеристику.
20. Який порядок формування первісної вартості товарів за П(С)БО 9 «Запаси».
21. За допомогою яких рахунків ведуть синтетичний облік товарів?
22. Як здійснюють аналітичний облік товарів у торгівлі?
23. Вкажіть особливості проведення інвентаризації товарів у торгівлі.

24. Які витрати включаються у первісну вартість (собівартість) придбаних товарів?
25. Які витрати включаються у транспортні витрати? Наведіть варіанти їх віднесення на первісну вартість (собівартість) товару.
26. Як відображаються на рахунках бухгалтерського обліку посередницькі й транспортні витрати у торговельних підприємствах?
27. Як відображається на рахунках бухгалтерського обліку вартість безоплатно одержаних товарів?
28. Як відображається в обліку вартість товарів, отриманих від засновників як внесок до статутного капіталу?
29. Вкажіть порядок оформлення надходження товарів, якщо дані супровідних документів не збігаються з даними приймання?

Модуль 2 Особливості бухгалтерського обліку у будівельних організаціях

1. Які підприємства належать до будівельних?
2. Розкрийте зміст завдань обліку у будівельних організаціях.
3. Що називають поточним ремонтом, які є методи його здійснення?
4. Що називають капітальним ремонтом, які є методи його здійснення?
5. У яких документах ведуть синтетичний та аналітичний облік запасів будівельного виробництва?
6. Дайте визначення витрат будівельного виробництва та назвіть основні завдання їх обліку.
7. Як групують витрати будівельного виробництва?
8. Що є калькуляційною одиницею та які є об'єкти калькуляції у будівництві?
9. Назвіть види калькуляції у будівельному виробництві.
10. Назвіть та опишіть методи обліку витрат у будівництві.
11. Як ведуть облік підсобних та допоміжних виробництв у будівельних організаціях?
12. Що є незавершеним будівництвом, як проводиться його облік?
13. Як ведуть синтетичний та аналітичний облік витрат на виробництво в будівельних організаціях?
14. Як ведуть облік накладних витрат у будівельних організаціях?
15. Як відображають облік розрахунків із замовниками у будівництві?
16. Хто є субпідрядником, як ведуть облік розрахунків з ним?
17. Що є доходом будівельного підприємства, як ведуть його синтетичний та аналітичний облік?

18. Якими основними нормативними документами регламентується діяльність будівельних організацій?
19. Чи підлягає патентуванню та ліцензуванню виконання будівельно-монтажних робіт?
20. Які види інвестицій відносяться до капітальних?
21. Яка проектно-кошторисна документація повинна бути підготовлена до початку будівництва?
22. Які статті витрат застосовуються в будівельній галузі?
23. Як у будівельній галузі розподіляються загальновиробничі витрати?
24. Як у будівельній галузі контролюється витрата матеріалів на будівництво?
25. Що таке: техніко-економічне обґрунтування будівництва і робочий проект?
26. Як у будівництві безцехова структура впливає на побудову рахунка 91 «Загальновиробничі витрати»?
27. На яких рахунках і субрахунках здійснюється облік виробничих запасів у будівництві?
28. Що таке тимчасові нетитульні споруди і як вони обліковуються?
29. Розкрийте суть контракту з фіксованою ціною й контракту за ціною «витрати плюс»?

Модуль 3 Бухгалтерський облік в автотранспортних підприємствах

1. Що таке автотранспорт та опишіть його функції?
2. Розкрийте зміст завдання бухгалтерського обліку на автотранспортних підприємствах (далі АТП).
3. Які особливості процесу виробництва на АТП?
4. Які документи використовують для обліку рухомого складу АТП?
5. Якими документами оформляють придбання основних засобів на АТП?
6. Який порядок митного оформлення транспортних засобів?
7. Як відображають в обліку операції з придбання автомобілів у юридичних осіб?
8. Як відображають в обліку операції з придбання автомобілів у фізичних осіб?
9. Як відображається в обліку внесення до статутного фонду автомобіля?

10. Як відображають в обліку операцію безоплатного отримання автомобіля?
11. Як відображаються в обліку операції оренди транспортних засобів?
12. Як відображається облік амортизації (зносу) основних засобів на АТП?
13. Що називають технічним обслуговуванням автомобілів, як такі операції відображаються в обліку?
14. Як ведуть синтетичний та аналітичний облік надходження паливно-мастильних матеріалів?
15. Як відображаються в обліку операції з розрахунків за паливно-мастильні матеріали?
16. Що таке запчастини, на яких рахунках бухгалтерського обліку ведуть їх облік?
17. Як здійснюють облік МШП на АТП?
18. Які вимоги щодо організації обліку праці на АТП?
19. Як ведуть синтетичний та аналітичний облік операцій автомобільних перевезень, робіт (послуг)?
20. У яких документах ведуть синтетичний та аналітичний облік автотранспортних перевезень?
21. Наведіть класифікацію витрат АТП.
22. Який порядок калькулювання автомобільних перевезень?
23. Як відображаються на рахунках бухгалтерського обліку нарахування заробітної плати водіям та обов'язкових внесків на соціальні заходи?
24. Як групуються автобусні перевезення за їх видами? Дайте характеристику видів перевезень?
25. Як обліковуються нафтопродукти, закуплені на АЗС?
26. Яким правовим документом регулюються питання зберігання, видачі та обліку квитків на проїзд в автобусах?
27. Якими первинними документами оформляється перевезення пасажирів і багажу?
28. Які вимоги потрібно враховувати при здійсненні міжнародних перевезень пасажирів і багажу?
29. Які вимоги висуваються НП(С)БО до відображення в бухгалтерському обліку доходів від здійснення автотранспортних послуг?
30. Які рахунки використовуються для узагальнення інформації про витрати операційної діяльності автопідприємств?

4.2. Зразок тестових завдань для поточного контролю знань

Модуль 1

1. Діяльність, спрямована на придбання і відповідне перетворення товарів для наступної реалізації їх підприємствам роздрібною торгівлі, іншим суб'єктам підприємницької діяльності – це:

- а) громадське харчування;
- б) роздрібна торгівля;
- в) оптова торгівля;
- г) торговельна діяльність.

2. В оптових торгових підприємствах існують такі способи зберігання й обліку товарів:

- а) відкритий і закритий;
- б) партійний і сортовий;
- в) за марками і фірмами;
- г) поточний і оперативний.

3. Торговельні надбавки обліковують на субрахунок:

- а) 281
- б) 282
- в) 283
- г) 285

4. Поворотна тара, що підлягає поверненню постачальнику, обліковується на субрахунок:

- а) 281;
- б) 284;
- в) 204;
- г) 22.

5. Документ, що підтверджує рух товару у грошовому вираженні на підприємстві торгівлі,:

- а) звіт касира;
- б) товарний звіт;
- в) товарно-касовий звіт;
- г) матеріальний звіт.

6. Матеріально-відповідальні особи торговельного підприємства щоденно подають до бухгалтерії такий документ:

- а) накладну;
- б) товарний звіт;
- в) картки складського обліку;
- г) оборотну відомість.

7. Ціна товару складається з:

- а) собівартості товару, ПДВ, акцизного збору;
- б) собівартості товару, ПДВ, прибутку виробника, акцизного збору;
- в) собівартості товару, ПДВ, акцизного збору, торгової надбавки, прибутку виробника;
- г) собівартості товару, ПДВ, акцизного збору, торгової надбавки;

8. Відображено фінансовий результат від реалізації товару:

- а) Д-т 28 К-т 311;
- б) Д-т 702 К-т 791;
- в) Д-т 23 К-т 791;
- г) Д-т 361 К-т 28.

9. Оприбутковані на склад товари від постачальника. Визначте правильне бухгалтерське проведення:

- а) Д-т 28 К-т 311;
- б) Д-т 702 К-т 791;
- в) Д-т 28 К-т 791;
- г) Д-т 281 К-т 631.

10. Поворотна тара, що підлягає поверненню постачальнику, обліковується на субрахунок:

- а) 281;
- б) 284;
- в) 204;
- г) 22.

Модуль 2

1. Будівництво може вестися:

- а) господарським способом;
- б) підрядним способом;
- в) лише змішаним способом;
- г) господарським, підрядним та змішаним способами.

2. Собівартість реалізованих будівельно-монтажних робіт складається з:

- а) виробничої собівартості будівельно-монтажних робіт;
- б) виробничої собівартості будівельно-монтажних робіт та витрат на збут;
- в) виробничої собівартості будівельно-монтажних робіт, постійних загальновиробничих витрат; та наднормативних витрат.
- г) виробничої собівартості будівельно-монтажних робіт та наднормативних витрат.

3. Кошторисні норми на будівельно-монтажні роботи, ціни і тарифи на матеріали, воду, енергію, витрати на оплату праці та інші

витрати будівельного виробництва – це:

- а) кошторис будівництва;
- б) кошторисна вартість об'єкта;
- в) проектне завдання;
- г) акт виконаних робіт.

4. Титульні тимчасові споруди – це:

- а) споруди, зведення яких здійснюють за рахунок коштів замовника, передбачених у кошторисному розрахунку;
- б) споруди, зведення яких здійснюють за рахунок накладних витрат будівельної організації;
- в) споруди, витрати на зведення яких відносять до витрат на збут;
- г) споруди, витрати на зведення яких відносять до витрат неопераційної діяльності.

5. Облік витрат будівельного виробництва за господарського способу виконання робіт здійснюють на субрахунку:

- а) 151;
- б) 152;
- в) 153;
- г) 154.

6. Технічні характеристики об'єктів, джерела і способи забезпечення їх водою, паливом, світлом – це:

- а) кошторис будівництва;
- б) кошторисна вартість об'єкта;
- в) проектне завдання;
- г) акт виконаних робіт.

7. Спорудження нового об'єкту, реконструкція, розширення, добудова, реставрація і ремонт об'єктів, виконання монтажних робіт – це:

- а) будівництво;
- б) будівельний контракт;
- в) аванси за будівельним контрактом;
- г) витрати за будівельним контрактом.

8. До незавершеного будівельного виробництва належать:

- а) незакінчені і неприйняті замовником об'єкти (будівельно-монтажні роботи), що є об'єктами обліку;
- б) незакінчені і неприйняті замовником об'єкти (будівельно-монтажні роботи), що не є об'єктом обліку;
- в) закінчені, але неприйняті замовником об'єкти (будівельно-монтажні роботи), що не є об'єктом обліку;

г) такого поняття в будівництві не існує.

9. Нетитульні тимчасові споруди:

- а) обліковують на балансі замовника;
- б) обліковують на позабалансових рахунках;
- в) обліковують на балансі будівельного підприємства;
- г) не обліковують взагалі.

10. Яка господарська операція відображена даною кореспонденцією рахунків Д-т 238 К-т 239?

- а) відображені витрати за будівельним контрактом;
- б) відображена сума проміжних рахунків;
- в) відображена претензія за будівельним контрактом;
- г) відображені аванси за будівельним контрактом.

Модуль 3

1. Документ, що містить відомості про дату відкриття, схему, характеристику маршруту, розклад руху, акт виміру довжини маршрутів, таблицю вартості проїзду – це:

- а) паспорт маршруту;
- б) схема маршруту;
- в) тендерний дозвіл на маршрут;
- г) код маршруту.

2. Автомобільні шини, встановлені на колесах та наявні у запасі при автомобілі:

- а) включають до його первинної вартості і обліковують у складі запасів;
- б) включають до його первинної вартості і обліковують у складі основних засобів;
- в) обліковують у складі запасів;
- г) обліковують у складі основних засобів.

3. За якою ціною ведуть облік непридатних до експлуатації запасних частин:

- а) за діючими цінами придбання;
- б) в розмірі 50% діючої ціни придбання;
- в) у розмірі 25% діючої ціни придбання;
- г) за ціною брухту або можливого використання.

4. Для здійснення контролю за використанням вантажних автомобілів на кожен із них оформлюють:

- а) інвентарну картку;
- б) картку обліку роботи вантажного автомобіля;
- в) картку обліку витрат палива вантажного автомобіля;

г) подорожній лист

5.Комплекс операцій із відновлення справності або працездатності, відновлення ресурсу автомобіля або складових його частин – це:

- а) технічне обслуговування автомобілів;
- б) ремонт;
- в) модернізація автомобіля;
- г) капітальний ремонт.

6. Аналітичний облік автотранспорту ведуть в:

- а) інвентарній картці обліку основних засобів;
- б) описах інвентарних карток обліку основних засобів;
- в) технічній документації;
- г) подорожньому листі.

7.Введено автомобіль в експлуатацію за первісною вартістю. Вкажіть вірну кореспонденцію рахунків:

- а) Д-т 15 К-т 10;
- б) Д-т 105 К-т 685;
- в) Д-т 152 К-т 651;
- г) Д-т 105 К-т 152.

8.За якою ціною ведуть облік запчастин, які потребують ремонту:

- а) за діючими цінами придбання;
- б) в розмірі 50% діючої ціни придбання;
- в) у розмірі 25% діючої ціни придбання;
- г) за ціною брухту або можливого використання.

9.Оплачені талони на нафтопродукти і газ обліковують на субрахунку:

- а) 203;
- б) 205;
- в) 207;
- г) 208.

10.Відображені в обліку запасні частини отримані разом з автомобілем:

- а) Д-т 207 К-т 152;
- б) Д-т 207 К-т 631;
- в) Д-т 23 К-т 207;
- г) Д-т 152 К-т 207.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Атамас П. Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 392 с.
2. Базилюк А. В. Малишкін О. І. Бухгалтерський і податковий облік автотранспорту та перевезень : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 256 с.
3. Блакита Г. В., Гладій І. О., Дзюба О. М., Боровко О. Т., Бухгалтерський облік в торгівлі та ресторанному господарстві : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 288 с.
4. Бухгалтерський облік у торгівлі та ресторанному господарстві : навч. посіб. / П. О. Куцик та ін. Київ : Магнолія-2006, 2010. 504 с.
5. Крупка Я.Д., Кулинич М.Б., Сафарова А.Т. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 452 с.
6. Лень В. С., Гливенко В. В. Бухгалтерський облік у галузях економіки : підручник. Чернігів : ЧДТУ, 2013. 451 с.
7. Максимова В. Ф., Козіна З. В., Стиренко Л. М., Степова Т. Г. Облік у галузях економіки: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 496 с.
8. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність: підручник. 7-ме вид. і перероб. і доп. Київ : Алерта, 2016. 928 с.
9. Чернікова І. Б., Дергільова Г. С., Нестеренко І. С. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності : навч. посіб. Харків : Форт, 2015. 200 с.

Законодавчі та нормативні документи

1. Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності : Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 22.05.02 № 145 / Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0145569-02>. (дата звернення : 20.06.2020).
2. Методичні рекомендації з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті: Наказ Міністерства транспорту України від 05.02.01 № 65 / Міністерство транспорту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0065361-01> (дата звернення : 20.06.2020).

3. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів : Наказ Міністерства фінансів України від 10.01.2007 № 2 / Міністерство фінансів України. URL: http://minfin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article/main?art_id=407392&cat_id=407391. (дата звернення : 20.06.2020).
4. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів : Наказ Міністерства фінансів України від 30.09.2003 № 561 / Міністерство фінансів України. URL: http://minfin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article/main?art_id=407392. (дата звернення : 20.05.2020).
5. Методичні рекомендації з формування собівартості будівельно-монтажних робіт : Наказ Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 31.12.10. № 573 / Міністерство регіонального розвитку та будівництва України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0573738-10> (дата звернення : 10.05.2020).
6. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій України : Наказ Міністерства фінансів України від 9.12.2011 № 1591 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11> (дата звернення : 20.05.2020).
7. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення : 10.05.2020). – Назва з екрану.
8. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 15.04.2020).
9. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 15.04.2020).
10. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 15.04.2020).
11. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 №959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12> (дата звернення: 12.05.2020)
12. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII. URL:

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/222-19> (дата звернення: 22.05.2020).

13. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17.02.2011 р. № 3038-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3038-17> (дата звернення : 22.05.2020).

14. Про автомобільний транспорт : Закон України від 05.04.2001 № 2344-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2344-14> (дата звернення : 01.05.2020).

15. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 №996 – XVI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення : 01.05.2020).

16. Про затвердження Правил комісійної торгівлі непродовольчими товарами : Наказ Міністерства зовнішніх економічних зв'язків України від 13.03.1995 № 37 / Міністерство зовнішніх економічних зв'язків України . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0079-95>. (дата звернення : 01.06.2020).

17. Про затвердження Правил роздрібною торгівлі непродовольчими товарами : Наказ Міністерства економіки України від 19.04.2007 № 104 / Міністерство економіки України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/>. (дата звернення : 04.05.2020).

18. Про затвердження Правил роздрібною торгівлі продовольчими товарами : Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 11.07.2003 № 185 / Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0628-03>. (дата звернення : 04.05.2020).

19. Про затвердження Правил торгівлі на ринках: Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної податкової адміністрації України, Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України від 26.02.2002 № 57/188/84/105 / Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерство внутрішніх справ України, Державної податкової адміністрації України, Державний комітет стандартизації, метрології та сертифікації України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-02>. (дата звернення: 11.05.2020).

Рекомендовані офіційні сайти

1. Аудиторська палата України : офіц. веб-сайт. URL: www.aui.com.ua (дата звернення: 01.06.2020).
2. Верховна Рада України : офіц. веб-сайт. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 01.06.2020).
3. Газета Все для бухгалтера в торгівлі : офіц. веб-сайт. URL: www.vdbt.com.ua (дата звернення: 01.06.2020).
4. Кабінет Міністрів України : офіц. веб-сайт. URL: www.kmu.gov.ua (дата звернення: 01.06.2020).
5. Миколаївський національний аграрний університет : офіц. веб-сайт. URL: oblik.mnau.edu.ua (дата звернення: 01.06.2020).
6. Міністерство аграрної політики та продовольства України : офіц. веб-сайт. URL: www.minagro.gov.ua (дата звернення: 01.06.2020).
7. Міністерство фінансів України : офіц. веб-сайт. URL: www.minfin.gov.ua (дата звернення: 01.06.2020).
8. Український фінансовий тижневник «Дебет-кредит» : офіц. веб-сайт. URL: www.dtkr.com.ua (дата звернення: 01.06.2020).

Додаток А

Постачальник _____
Адреса _____
Р/рахунок _____
в _____
_____ МФО _____
ЄДРПОУ _____
Тел./ф. _____

РАХУНОК-ФАКТУРА

N

--

від " ___ " _____ р.

Платник	Доповнення
---------	------------

Найменування	Одиниця виміру	Кількість	Ціна	Сума
Всього				
Податок на додану вартість (ПДВ)				
Загальна сума з ПДВ				

Загальна сума, що підлягає оплат _____

_____ грн. _____ коп.

Директор _____ Гол. бухгалтер _____

Додаток Б

(підприємство, організація)

(підрозділ)

ТОВАРНИЙ ЗВІТ № _____

з _____ по _____ р.

Матеріально-відповідальна особа _____

	Документ		Сума, грн.		Особливі позначки
	дата	номер	товару	тари	
Залишок на початок					
Прибуток:					
Разом прибутку					
Разом із залишком					
Видаток:					
Разом у видатку					
Залишок на кінець					

Додаток (документів) _____ Підпис _____

Бухгалтер _____

Звіт перевірів бухгалтер _____

З виправленнями згоден, залишок товару на суму _____ , тари
на суму _____.

Підтверджую _____

(підпис)

Продовження додатку Б**Звіт про рух тари**

Найменування товару	Ціна, грн.	Залишок на		Прибуток		Видаток		Залишок на	
		кількість	сума, грн.	кількість	сума, грн.	кількість	сума, грн.	кількість	сума, грн.
Разом									

Матеріально-відповідальна особа _____

Додаток В

Затверджено наказом Мінрегіонбуду України від 04.12.09 р. № 554

Типова форма № КБ-3

_____ (найменування підприємства, організації)
Ідентифікаційний код ЄДРПОУ (_____)
Замовник _____
_____ (найменування підприємства, організації)
Генпідрядник _____
_____ (найменування підприємства, організації)
Субпідрядник _____
_____ (найменування підприємства, організації)
Договір № _____ від " ____ " _____ 20__ року
Найменування будівництва та його адреса _____

ДОВІДКА ПРО ВАРТІСТЬ ВИКОНАНИХ БУДІВЕЛЬНИХ РОБІТ* / ТА ВИТРАТИ**/ за _____ 20__ року

(тис. грн.)

Найменування об'єктів, черг та пускових комплексів	Вартість виконаних робіт та витрати					
	з початку будівництва по звітний місяць включно		з початку року по звітний місяць включно		у тому числі за звітний місяць	
	всього	з них будівельно- монтажні роботи	всього	з них будівельно- монтажні роботи	всього	з них будівельно- монтажні роботи
А	1	2	3	4	5	6
Всього вартість будівельних робіт по будові (без ПДВ)						
у тому числі:						
1.						
2.						

Продовження Додатку В

Податок на додану вартість (ПДВ) - всього по будові						
Всього вартість будівельних робіт по будові з урахуванням ПДВ						
Вартість змонтованого устаткування (без ПДВ)						
Податок на додану вартість (ПДВ)						
Вартість змонтованого устаткування з ПДВ						

*/ Будівельні роботи - це будівельні, монтажні, пусконаладжувальні та інші роботи, що виконуються під час нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального та поточного ремонту будівель та споруд.

**/ Витрати - вартість змонтованого устаткування, що придбається виконавцем робіт.

М. П. Субпідрядник _____ " ____ " _____ 20__ року
(підпис) (П. І. Б.)

М. П. Генпідрядник _____ " ____ " _____ 20__ року
(підпис) (П. І. Б.)

М. П. Замовник _____ " ____ " _____ 20__ року
(підпис) (П. І. Б.)

Додаток Г

Додаток 2
до постанови КМУ
від 7.09.1998 р. N 1388
(у редакції постанови КМУ
від 23.12.2009 р. N 1371)

АКТ

приймання-передачі транспортного засобу

Ми, представники

_____ (найменування підприємства,

_____ установи, організації)

і _____ (найменування підприємства, установи, організації)

склали цей акт про те, що здійснено приймання-передачу транспортного засобу _____ марки (моделі) _____ двигун N _____,

шасі N _____, кузов N _____, свідоцтво про реєстрацію (технічний паспорт) серії _____ N _____, видане _____

_____ (ким, коли)

Здав

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

МП

Прийняв

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

МП

_____ 20 __ р.

Навчальне видання

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК У ГАЛУЗЯХ ЕКОНОМІКИ

Робочий зошит

Укладачі:

Козаченко Лілія Анатоліївна

Чебан Юлія Юріївна

Лагодієнко Наталія Володимирівна

Костирко Алла Георгіївна

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 4,43

Тираж 25 прим.

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013р.